

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายวิรุฬห์ แสงเทียน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๔/๒๕๖๔

เรื่องพิจารณาที่ ๑/๒๕๖๔

วันที่ ๒๒ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง { ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง
นายสิระ เจนจาคะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ถูกร้อง

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา คำชี้แจงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คำชี้แจงพยาน คำโต้แย้งของผู้ถูกร้องและเอกสารประกอบแล้ว เห็นว่า คดีเป็นปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายซึ่งมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้ จึงยุติการไต่สวนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง

ประเด็นวินิจฉัย

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนายสิระ เจนจาคะ สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๑๐) หรือไม่ นับแต่เมื่อใด

ความเห็น

พิจารณาแล้ว รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ บัญญัติว่า “สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สิ้นสุดลง เมื่อ ... (๖) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๘ ...” และมาตรา ๙๘ บัญญัติว่า “บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ... (๑๐) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก

กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน ...”

เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๑๐) เป็นบทบัญญัติเพิ่มขึ้นใหม่ที่กำหนดลักษณะต้องห้ามบางประการของบุคคลเพื่อมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยมีเจตนารมณ์เพื่อป้องกันมิให้บุคคลที่ขาดความน่าเชื่อถือในความสุจริตหรือผู้ที่เคยทำความผิดอันเป็นปฏิปักษ์ต่อประโยชน์สาธารณะเข้ามาดำรงตำแหน่งในทางการเมือง อันจะเป็นหนทางให้เกิดการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในการใช้ฐานะตำแหน่งและอำนาจหน้าที่ของฝ่ายการเมืองขึ้นได้โดยง่าย เนื่องจากบุคคลที่จะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ใช้อำนาจนิติบัญญัติในฐานะที่เป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย จึงต้องได้รับการกลั่นกรองคุณสมบัติเบื้องต้น เพื่อเป็นหลักประกันว่าบุคคลนั้น ๆ จะปฏิบัติหน้าที่อย่างซื่อสัตย์สุจริต มีความประพฤติและคุณสมบัติเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือของสาธารณชนในทุกด้าน ปราศจากมลทินมัวหมอง ในส่วนที่เกี่ยวกับฐานความผิดนั้น ได้มีการกำหนดให้สอดคล้องกับหน้าที่และความรับผิดชอบที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะพึงมี ทั้งนี้ หลักการสำคัญของบทบัญญัติอนุมาตรา (๑๐) จะต้องยึดถือการที่ศาลได้มีคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดในเรื่องนั้น ๆ หรือไม่เป็นสำคัญ โดยไม่ได้คำนึงว่ามีเหตุบรรเทาโทษอย่างไร หรือจะถูกลงโทษหรือไม่ โดยเหตุนี้ในเวลาที่มีการล้างมลทินหรืออภัยโทษ จะทำให้บุคคลดังกล่าวไม่ได้รับผลจากการล้างมลทินหรือได้รับการอภัยโทษเลย เนื่องจากการล้างมลทิน คือ การลบล้างโทษที่บุคคลผู้กระทำความผิดได้รับโทษว่ามีเคยถูกลงโทษจำคุกในกรณีความผิดนั้น ๆ เท่านั้น แต่พฤติกรรมหรือการกระทำความผิดซึ่งศาลได้พิพากษาว่าได้กระทำความผิดฐานใดฐานหนึ่งก็ยังคงอยู่ ไม่มีผลเป็นการลบล้างการกระทำความผิดด้วย เช่นนี้ ความผิดใด ๆ ในมาตรา ๙๘ (๑๐) ซึ่งเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดก็เป็นความจริงอยู่เช่นนั้นว่าได้มีการกระทำความผิดนั้นหาได้หมดสิ้นไปเช่นโทษจำคุกที่ถูกลงโทษแต่อย่างใด ส่วนการอภัยโทษก็เป็นการให้อภัยแก่ผู้ที่กำลังได้รับโทษอยู่ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องถูกลงโทษต่อไปอันเป็นการล้างโทษมิใช่ล้างความผิด เช่นนี้ผู้เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามบทบัญญัติอนุมาตรา (๑๐) ความผิดนั้นยังคงอยู่ จึงถือได้ว่าเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา คำชี้แจงของหน่วยงานกับบุคคลที่เกี่ยวข้องและเอกสารประกอบปรากฏว่า ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๓๗ พันตำรวจตรีเชมรินทร์ หัสศิริ (ยศในขณะนั้น) ได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ให้ดำเนินคดีผู้ถูกร้องกับพวกฐานร่วมกันฉ้อโกง เป็นเลขคดีอาญาที่ ๒๘๘๙/๒๕๓๗ ของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ต่อมาสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลแขวง ๖ (ปทุมวัน)

ได้รับสำนวนนั้นจากสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน เป็นสำนวน ส.๑ เลขรับที่ ๓๖/๒๕๓๘ คดีระหว่าง พันตำรวจตรีเชมรินทร์ หัสศิริ เป็นผู้กล่าวหา ผู้ถูกร้องเป็นผู้ต้องหาที่ ๑ นายสมชาย เกียรติวิทวัสกุล เป็นผู้ต้องหาที่ ๒ และนายสิทธิชัย ตุลยนิชก์ เป็นผู้ต้องหาที่ ๓ ข้อหาร่วมกันฉ้อโกง จากนั้นวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๓๘ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลแขวง ๖ (ปทุมวัน) เป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้ถูกร้อง ผู้ต้องหาที่ ๑ ต่อศาลแขวงปทุมวัน เป็นจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ ขอให้ลงโทษ จำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑ มาตรา ๙๑ และมาตรา ๘๓ พระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๔ และสั่งให้จำเลยคืนหรือใช้ราคาทรัพย์สิน แก่ผู้เสียหายและริบสัญญาจะซื้อจะขายทั้ง ๓ ฉบับ โดยพนักงานอัยการมีคำสั่งให้ยุติการดำเนินคดี นายสมชาย ผู้ต้องหาที่ ๒ และนายสิทธิชัย ผู้ต้องหาที่ ๓ เนื่องจากคดีขาดอายุความร้องทุกข์ และ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ ศาลแขวงปทุมวันมีคำพิพากษาเป็นคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ว่าผู้ถูกร้องมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑ รวม ๒ กระทง ให้จำคุกกระทงละ ๔ เดือน เรียงกระทงลงโทษรวมจำคุก ๘ เดือน รับสารภาพเป็นประโยชน์แก่ การพิจารณาลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามมาตรา ๗๘ คงจำคุก ๔ เดือน กับให้ผู้ถูกร้องคืนหรือ ใช้ราคาทรัพย์สิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท แก่ผู้เสียหายและริบสัญญาจะซื้อจะขายทั้ง ๓ ฉบับ ซึ่งจากคำสั่งแฉ่งของศาลแขวง ปทุมวัน ได้ความว่า คดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ศาลแขวงปทุมวันได้ดำเนินการปลดทำลายสำนวนความและเอกสารไปตามระเบียบแล้ว จึงส่งสำเนาปกสำนวน และสำเนาคำพิพากษาคดีดังกล่าว ศาลอุทธรณ์ ชี้แจงว่า ไม่มีการอุทธรณ์คดีดังกล่าวต่อศาลอุทธรณ์ และเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ชี้แจงว่า ไม่ปรากฏข้อมูลการต้องขังและรายนามผู้ต้องขังระหว่าง อุทธรณ์ฎีกา (รท.๒๓ ก) เนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าวยังไม่มีระบบบันทึกข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ อีกทั้งในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เกิดเหตุอุทกภัยในพื้นที่เรือนจำ เอกสารซึ่งถูกแยกเก็บไว้ที่ ห้องจัดเก็บเอกสาร บริเวณอาคารน็อคดาวน์ได้รับความเสียหายไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลได้

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวได้ความว่า เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ ผู้ถูกร้องเคยต้อง คำพิพากษาของศาลแขวงปทุมวันตามคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/ ๒๕๓๘ ว่ากระทำความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑ ซึ่งเป็นความผิด เกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา คดีดังกล่าวไม่มีการอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ ผู้ถูกร้องอ้างว่า หลังจากศาลแขวงปทุมวันมีคำพิพากษาผู้ถูกร้องได้รับการประกันตัวในวันนั้น และ มีการเจรจาชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายซึ่งไม่ใช่พันตำรวจตรีเชมรินทร์ โดยความผิดฐานฉ้อโกง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑ เป็นความผิดอันยอมความกันได้ นายโสภณ เจนจาคะ พี่ชายของ

ผู้ถูกร้องเป็นผู้เจรจาและชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายซึ่งสามารถตกลงกันได้ภายในระยะเวลาอุทธรณ์ ผู้เสียหายจึงยื่นคำร้องขอถอนคำร้องทุกข์ต่อศาลแขวงปทุมวัน ศาลแขวงปทุมวันสั่งจำหน่ายคดีอาญา หมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ เสียจากสารบบความ

คดีจึงมีปัญหาต้องวินิจฉัยก่อนตามข้ออ้างของผู้ถูกร้องว่า พันตำรวจตรีเชมรินทร์ หัสศิริ เป็นผู้เสียหายในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ของศาลแขวงปทุมวันหรือไม่ และคดีนั้นได้มีการยอมความถอนคำร้องทุกข์ภายในระยะเวลาอุทธรณ์อันเป็นเหตุให้ถือว่าผู้ถูกร้องไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญาหรือไม่

เห็นว่า คดีนี้ไม่มีพยานเอกสารใดเช่นหนังสือรับรองจากศาลแขวงปทุมวันว่าคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ถึงที่สุดอย่างไร ไม่มีสำเนาคำฟ้องคดีดังกล่าวที่บรรยายฟ้องให้เห็นว่าใครเป็นผู้เสียหาย ไม่มีเอกสารที่แสดงว่ามีการยอมความระหว่างผู้ถูกร้องกับผู้เสียหายแล้วภายในระยะเวลาอุทธรณ์และศาลแขวงปทุมวันได้มีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความแล้ว คงมีเพียงคำชี้แจงของพันตำรวจตรีเชมรินทร์ ซึ่งเป็นฝ่ายผู้ร้อง คำชี้แจงของผู้ถูกร้องกับ นายโสภณ เจนจาคะ ซึ่งเป็นฝ่ายผู้ถูกร้อง โดยมีคำชี้แจงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเอกสารอื่นประกอบคดีเป็นพยาน

โดยพันตำรวจตรีเชมรินทร์ หัสศิริ ชี้แจงว่า พยานเป็นผู้เข้าซื้อรถยนต์ทั้งสามคันเพียงผู้เดียว และได้จ่ายเงินดาวน์รวมเป็นเงิน ๑,๑๐๘,๓๑๗.๗๕ บาท ซึ่งนายสมชาย เกียรติวิทยาสกุล เจ้าหน้าที่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนพล จำกัด และนายสิทธิชัย ตูลยนิชก์ เจ้าหน้าที่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ศรีธนา จำกัด เป็นผู้จัดทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์ บุคคลทั้งสองมีส่วนเกี่ยวข้องกับกระทำความผิดของผู้ถูกร้อง โดยบุคคลทั้งสองไม่นำรถยนต์ที่พิพาทไปจดทะเบียนที่กรมการขนส่งทางบก พยานหลงเชื่อว่ารถยนต์ที่พิพาทมีอยู่จริง ซึ่งในความเป็นจริงไม่ได้เป็นเช่นนั้น เนื่องจากเลขเครื่องรถยนต์และเลขตัวถังของรถยนต์ที่พยานได้ทำสัญญาเช่าซื้ออยู่กับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ทั้งสองไม่ได้อยู่ในสารบบของบริษัทผู้ผลิตรถยนต์ ซึ่งหากพยานผ่อนชำระค่างวดครบก็ไม่สามารถเป็นเจ้าของรถยนต์ได้ รถยนต์ที่ผู้ถูกร้องนำมาแสดงให้พยานดูก่อนการทำสัญญาเช่าซื้อเป็นรถยนต์ที่มีรุ่นและสีตรงกันเท่านั้น พยานจึงร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจนครบาลปทุมวันให้ดำเนินคดีกับนายสมชายและนายสิทธิชัย เพิ่มเติมหลังจากที่ได้ร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีกับผู้ถูกร้องในข้อหาร่วมกันฉ้อโกงทรัพย์ เมื่อพนักงานสอบสวนได้สรุปมีความเห็น ส่งฟ้องและส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการ พนักงานอัยการได้มีความเห็นสั่งไม่ฟ้องนายสมชายและนายสิทธิชัย โดยให้เหตุผลว่า พยานไม่ได้ร้องทุกข์ภายในอายุความสามเดือน สำหรับ นางสาวดารัตน์ อ่อนสอาด และนางสาววัลย์ลดา ทองอ่อน พยานถอนคำร้องทุกข์ ส่วนกรณีที่ทราบจากผู้ถูกร้องถูกจับกุม

และดำเนินคดีอื่นนั้น พยานไม่ได้สอบถามจากผู้ถูกร้องหรือเจ้าพนักงานราชทัณฑ์เกี่ยวกับคดีที่ผู้ถูกร้อง ถูกจับกุม แต่ทราบจากผู้ถูกร้องถูกจับกุมดำเนินคดีที่สถานีตำรวจนครบาลลุมพินีและศาลได้ตัดสินคดีแล้ว โดยผู้ถูกร้องถูกคุมขังอยู่ที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครและมีคดีความอาญาอื่น ๆ อีก ซึ่งพนักงานสอบสวน ได้ดำเนินการอายัดตัวผู้ถูกร้องไว้ดำเนินคดีในความผิดที่เกี่ยวข้อง หลังจากศาลแขวงปทุมวันมีคำพิพากษา พยานไม่เคยได้รับเงินตามคำพิพากษาจากฝ่ายผู้ถูกร้องหรือผู้ร่วมกระทำความผิดคนอื่น และไม่เคยถอน คำร้องทุกข์ ถอนฟ้อง หรือยอมความกันตามกฎหมาย

ผู้ถูกร้อง ชี้แจงว่า ผู้ถูกร้องรู้จักกับร้อยตำรวจเอกเชมรินทร์ หัสศิริ (ยศขณะนั้น) เนื่องจากเคยทำ สัญญาจะซื้อจะขายรถยนต์ จำนวน ๓ คัน แต่พันตำรวจตรีเชมรินทร์ ไม่ได้เป็นผู้เสียหายในคดีอาญา หมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ของศาลแขวงปทุมวัน โดยผู้เสียหาย ในคดีนั้นมีสองคน พยานหลักฐานของผู้ร้องไม่เกี่ยวข้องกับคดีดังกล่าว เนื่องจากการฟ้องในคดีที่ พันตำรวจตรีเชมรินทร์ เป็นผู้เสียหายต้องมีจำเลย รวม ๓ คน แต่ในคดีที่ผู้ร้องอ้างเป็นพยานหลักฐาน เพิ่มเติมมีจำเลยเพียงคนเดียว คือ ผู้ถูกร้อง ซึ่งไม่เป็นไปตามสำนวนในคดีที่มีการฟ้องผู้ถูกร้องต่อ ศาลแขวงปทุมวัน และในคดีดังกล่าวไม่มีคำพิพากษาให้ผู้ถูกร้องใช้ค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายจำนวน ๒,๘๕๓,๑๕๘.๗๕ บาท ตามบัญชีทรัพย์สินที่เสียหาย ซึ่งคดีที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง พนักงานสอบสวนและ พนักงานอัยการน่าจะมีความเห็นสั่งไม่ฟ้อง เนื่องจากผู้ถูกร้องกับพวกไม่ได้ฉ้อโกงเงินตามสัญญาจะซื้อ จะขายกับผู้เสียหายตามที่มีการแจ้งความร้องทุกข์และการซื้อรถยนต์ทั้ง ๓ คัน เป็นการทำสัญญาเช่าซื้อ จากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ไม่ได้ซื้อจากผู้ถูกร้องกับพวก ส่วนข้อเท็จจริงของผู้ร้องที่อ้างว่า ผู้เสียหายลงชื่อ รับรองในหน้าสำนวนในคดีดังกล่าวไม่อาจรับฟังได้ เนื่องจากผู้ที่ลงลายมือชื่อในช่องโจทก์เป็นพนักงาน อัยการเท่านั้น ซึ่งผู้เสียหายไม่ได้เป็นโจทก์ร่วม อีกทั้งลายมือชื่อในช่องโจทก์ที่ผู้เสียหายรับรองว่าเป็น ลายมือชื่อของผู้เสียหายในคดีดังกล่าวไม่เหมือนกับลายมือชื่อในหน้าสำนวน ประกอบกับไม่มีพนักงาน รับรองว่าผู้เสียหายเป็นผู้ลงลายมือชื่อดด้วยตนเองหรือเป็นผู้เสียหาย ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ ศาลแขวงปทุมวันมีคำพิพากษาในคดีดังกล่าว ผู้ถูกร้องไปฟังคำพิพากษาโดยไม่ได้ถูกควบคุมตัว หรือถูกคุมขังในเรือนจำแต่อย่างใด และได้เจรจาขอใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย แต่ในวันฟังคำพิพากษา ผู้ถูกร้องไม่สามารถนำเงินไปชำระให้แก่ผู้เสียหายได้ ศาลแขวงปทุมวันพิพากษาให้ผู้ถูกร้องชำระเงิน จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้เสียหาย ผู้ถูกร้องได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวโดยนายโสภณ เจนจาคะ พี่ชายผู้ถูกร้องนำเงินสดวางเป็นหลักประกัน หลังจากศาลแขวงปทุมวันมีคำพิพากษาแล้ว ผู้ถูกร้องและ นายโสภณนัดผู้เสียหายทั้งสองเจรจาที่สำนักงานขายรถยนต์ของนายโสภณ และตกลงจ่ายเงินให้แก่ผู้เสียหาย ทั้งสอง คนละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ตามคำพิพากษา โดยขอจ่ายเป็นสองงวด งวดแรกจ่ายเป็นเงินสด

ในวันเจรจาตกลงกัน คนละ ๕๐,๐๐๐ บาท งวดที่ ๒ จ่ายหลังจากจ่ายงวดแรกประมาณ ๒๐ วัน เมื่อครบกำหนดงวดที่ ๒ นายโสภณ นำเงินไปจ่ายให้แก่ผู้เสียหายทั้งสองอีกคนละ ๕๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินที่จ่ายให้แก่ผู้เสียหายทั้งสอง ๒๐๐,๐๐๐ บาท โดยนัดตกลงกันจ่ายเป็นเงินสดที่ศาลแขวง ปทุมวัน มีบันทึกตกลงคดีใช้ค่าเสียหายและใบรับเงินค่าเสียหาย เมื่อชำระหนี้ครบถ้วนผู้เสียหายจะยื่น ถอนคำร้องทุกข์ต่อศาลแขวงปทุมวันในวันที่ได้รับเงินค่าเสียหายงวดที่ ๒ ซึ่งผู้เสียหายยื่นคำร้องขอถอน คำร้องทุกข์ ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ แต่เอกสารการชำระหนี้และเอกสารสำเนา คำร้องขอถอนคำร้องทุกข์ ผู้ถูกร้องไม่ได้เก็บไว้ และไม่สามารถขอคัดถ่ายเอกสารได้เนื่องจากเป็นระยะ เวลารานแล้ว ประกอบกับเอกสารดังกล่าวถูกทำลายตามวิธีการของศาลยุติธรรมแล้ว ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่น อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์ เนื่องจากมีการคดีใช้ค่าเสียหายตามคำพิพากษาก่อนครบระยะเวลาอุทธรณ์ และเมื่อผู้เสียหายยื่นคำร้องขอถอนคำร้องทุกข์ก่อนวันครบกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ ศาลแขวงปทุมวันได้ มีคำสั่งให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

นายโสภณ เจนจาจะ ชี้แจงว่า พยานเป็นผู้ยื่นขอปล่อยตัวชั่วคราวผู้ถูกร้อง ตั้งแต่วันฟ้องคดี คือ วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๓๘ โดยใช้หลักประกันเป็นเงินสดประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ ผู้ถูกร้องไม่สามารถหาเงินค่าเสียหายมาชำระแก่ผู้เสียหายได้ ศาลจึง พิพากษาจำคุกผู้ถูกร้อง ๔ เดือน และให้ใช้ค่าเสียหาย จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท พยานจึงยื่นขอ ปล่อยตัวชั่วคราวผู้ถูกร้องโดยใช้เงินสดและสัญญาประกันเดิม พยานไม่เคยรู้จักร้อยตำรวจเอกเชมรินทร์ หัสศิริ (ยศในขณะนั้น) โดยเท่าที่พยานจำได้ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ของศาลแขวงปทุมวัน มีผู้เสียหายในคดีดังกล่าว ๒ คน (จำชื่อไม่ได้) มีค่าเสียหาย จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท และผู้เสียหายไม่เคยแจ้งว่ามีค่าเสียหายจำนวน ๒,๘๕๓,๑๕๘.๗๕ บาท ในระหว่างพิจารณาคดีผู้ถูกร้องได้ตกลงจะชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายภายในวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ แต่ไม่สามารถหาเงินมาชำระให้แก่ผู้เสียหายได้ หลังจากที่ศาลแขวงปทุมวันมีคำพิพากษาแล้ว พยานได้ติดต่อผู้เสียหายเพื่อเจรจาชำระหนี้ในวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ และนัดผู้เสียหายมาที่ สำนักงานของพยาน เนื่องจากผู้เสียหายไม่เชื่อถือว่าผู้ถูกร้องจะสามารถชำระหนี้ได้ โดยพยานตกลง ผ่อนชำระค่าเสียหาย ๒ งวด งวดแรกชำระให้แก่ผู้เสียหายทั้งสองในวันเจรจาตกลงกันเป็นเงินคนละ ๕๐,๐๐๐ บาท รวม ๑๐๐,๐๐๐ บาท งวดที่สองชำระหลังจากงวดแรกประมาณ ๒๐ วัน ผู้เสียหายตกลงว่า เมื่อชำระเงินเสร็จสิ้นแล้วจะยื่นคำร้องขอถอนคำร้องทุกข์ต่อศาลแขวงปทุมวันซึ่งมีการบันทึกเป็นเอกสารไว้ และเมื่อครบกำหนดงวดที่ ๒ ได้มีการชำระเงินที่ศาลแขวงปทุมวันแล้ว ต่อมาศาลแขวงปทุมวันมีคำสั่ง จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ พยานจำไม่ได้ว่าผู้เสียหายทั้งสองเป็นบุคคลใด เนื่องจากเป็นเวลานาน

แล้วและในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ผู้ถูกร้องถูกดำเนินคดีเกี่ยวกับเช็คหลายคดี และเอกสารที่มีการบันทึก การชำระหนี้ไม่ได้เก็บไว้ แต่จำได้ว่าผู้เสียหายในคดีดังกล่าวไม่ใช่นายตำรวจ

ตามคำชี้แจงของพันตำรวจเอกเขมรินทร์ หัสศิริ และของผู้ถูกร้องกับนายโสภณ เจนจาจะ ดังกล่าว โดยลำพังไม่อาจเชื่อไปตามคำชี้แจงนั้นในทางใดทางหนึ่งได้ ต้องพิจารณาคำชี้แจงของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องและเอกสารอื่นประกอบด้วย ซึ่งจากคำชี้แจงของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลแขวง ๖ (ปทุมวัน) ตามหนังสือที่ อส ๐๐๒๕.๖/๔๔๐ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๔ ต่อตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญ ได้ความว่า คดีที่พนักงานอัยการสำนักงานอัยการสูงสุดกองคดีแขวงปทุมวัน ยื่นฟ้อง ผู้ถูกร้องเป็นจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ต่อ ศาลแขวงปทุมวันเมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๓๘ และศาลแขวงปทุมวันมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ ว่าผู้ถูกร้องมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑ นั้น พนักงานอัยการได้รับสำนวนมาจากสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน คดีอาญาที่ ๒๘๘๙/๒๕๓๗ มีพันตำรวจตรีเขมรินทร์ หัสศิริ (ยศในขณะนั้น) เป็นผู้กล่าวหา เมื่อหนังสือที่พันตำรวจตรีเขมรินทร์ มีถึงประธานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ สภาผู้แทนราษฎร แจ้งว่า พันตำรวจตรีเขมรินทร์ได้ร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่ผู้ถูกร้องต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจ นครบาลปทุมวันข้อหาฉ้อโกงทรัพย์ เป็นคดีอาญาที่ ๒๘๘๙/๒๕๓๗ พร้อมส่งสำเนาคำให้การในชั้นสอบสวน ต่อประธานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ สภาผู้แทนราษฎร แล้วผู้ร้องได้ส่งเอกสารนั้นต่อศาลรัฐธรรมนูญ เช่นนี้ จึงฟังได้ว่าคดีอาญาที่ ๒๘๘๙/๒๕๓๗ ของสถานี ตำรวจนครบาลปทุมวันมีพันตำรวจตรีเขมรินทร์เป็นผู้กล่าวหา ประกอบกับหน้าสำนวนคดีอาญาหมายเลขดำ ที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ หมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ของศาลแขวงปทุมวันปรากฏว่า พันตำรวจตรี เขมรินทร์ได้ลงชื่อในช่องโจทก์ในบันทึกหน้าสำนวนนั้นร่วมกับพนักงานอัยการโจทก์ด้วย แม้ลายมือชื่อ ของพันตำรวจตรีเขมรินทร์ในช่องโจทก์ในบันทึกหน้าสำนวนจะไม่เหมือนกับลายมือชื่อของเขมรินทร์ ในขณะที่มียศเป็นพันตำรวจเอกดังที่ผู้ถูกร้องอ้าง แต่หากดูลายมือชื่อของพันตำรวจตรีเขมรินทร์ที่ลงไว้ ในช่องผู้กล่าวหาและพยานในสำนวนคดีอาญาที่ ๒๘๘๙/๒๕๓๗ ของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน เปรียบเทียบกับลายมือชื่อของพันตำรวจตรีเขมรินทร์ในช่องโจทก์ในบันทึกหน้าสำนวนคดีอาญาหมายเลขดำ ที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ของศาลแขวงปทุมวัน จะเห็นได้ว่ามีลักษณะลายมือชื่อ ที่เหมือนกัน การลงลายมือชื่อทั้งสองครั้งดังกล่าวมีระยะเวลาห่างกันประมาณ ๑ ปีเศษ อันถือว่า อยู่ในช่วงระยะเวลาใกล้เคียงกัน ไม่เหมือนการลงชื่อของพันตำรวจเอกเขมรินทร์ซึ่งระยะเวลาห่างจาก การลงชื่อในขณะที่มียศเป็นพันตำรวจตรีประมาณ ๒๗ ปี เช่นนี้ การลงลายมือชื่อของพันตำรวจตรี

เขมรินทร์ในช่องโจทก์ในบันทึกหน้าสำนวน แม้จะไม่เหมือนกับลายมือชื่อของเขมรินทร์ในขณะที่มียศเป็น พันตำรวจเอกก็หาได้มีข้อพิรุธว่าจะเป็นคนละคนกันดังที่ผู้ถูกร้องอ้าง ส่วนการลงลายมือชื่อของ พันตำรวจตรีเขมรินทร์ในช่องโจทก์ในบันทึกหน้าสำนวนคดีนั้น แม้พันตำรวจตรีเขมรินทร์ไม่ได้ร่วมเป็น โจทก์ แต่การที่เจ้าหน้าที่ศาลยอมให้พันตำรวจตรีเขมรินทร์ลงชื่อในช่องโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการ โดยไม่ได้ความว่าพนักงานอัยการผู้เป็นโจทก์ได้โต้แย้งหรือผู้พิพากษาผู้ทำบันทึกนั้นได้เพิกถอนการลง ลายมือชื่อของพันตำรวจตรีเขมรินทร์ในภายหลัง เช่นนี้ ย่อมแสดงว่า พันตำรวจตรีเขมรินทร์มีส่วน เกี่ยวข้องโดยตรงกับฝ่ายโจทก์ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ของศาลแขวงปทุมวันจริง ซึ่งอาจเป็นผู้เสียหายก็ได้ ส่วนที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าหากคดีอาญาหมายเลขดำ ที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ของศาลแขวงปทุมวัน มีพันตำรวจตรีเขมรินทร์เป็น ผู้เสียหายต้องมีจำเลยที่ถูกฟ้องรวมกับผู้ถูกร้องจำนวน ๓ คน นั้น ก็ได้รับความจากหนังสือของสำนักงาน อัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลแขวง ๖ (ปทุมวัน) ตามหนังสือที่ อส ๐๐๒๕.๖/๔๔๐ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๔ ว่า คดีนี้มีผู้ถูกร้องเป็นผู้ต้องหาที่ ๑ นายสมชาย เกียรติวิลาสกุล เป็นผู้ต้องหาที่ ๒ และ นายสิทธิชัย ตุลยนิษั เป็นผู้ต้องหาที่ ๓ แต่คดีในส่วนของนายสมชาย ผู้ต้องหาที่ ๒ และ นายสิทธิชัย ผู้ต้องหาที่ ๓ ขาดอายุความร้องทุกข์ พนักงานอัยการจึงแจ้งคำสั่งยุติการดำเนินคดี ฉะนั้น ที่พนักงาน อัยการเป็นโจทก์ ฟ้องผู้ถูกร้องเป็นจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดง ที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ของศาลแขวงปทุมวันเพียงคนเดียวจึงถูกต้องแล้ว ส่วนที่ผู้ถูกร้องอ้างต่อไปว่า พันตำรวจตรี เขมรินทร์ได้รับความเสียหายจากการถูกฉ้อโกงเป็นเงิน ๒,๘๕๓,๑๕๘.๗๕ บาท ตามบัญชีทรัพย์สินที่ เสียหาย แต่คดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ของศาลแขวง ปทุมวัน ศาลพิพากษาให้ผู้ถูกร้องคืนหรือใช้ราคาทรัพย์สิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท แก่ผู้เสียหาย โจทก์มิได้ยื่น อุทธรณ์ พันตำรวจตรีเขมรินทร์ก็ไม่ได้ขอบังคับคดี ทำให้เชื่อได้ว่าพันตำรวจตรีเขมรินทร์ ไม่ใช่ผู้เสียหาย ในคดีดังกล่าวนี้ จากบันทึกคำให้การของพันตำรวจตรีเขมรินทร์ในชั้นสอบสวน นอกจากนายสมชาย และนายสิทธิชัยจะเป็นผู้ต้องหากระทำผิดกับผู้ถูกร้องแล้ว ยังมีนางสาวดารัตน์ อ่อนสอาด และ นางสาววัลย์ลดา ทองอ่อน ร่วมกระทำความผิดด้วย แต่คดีในส่วนของนายสมชายและนายสิทธิชัย พันตำรวจตรีเขมรินทร์ไม่ได้ร้องทุกข์ภายในอายุความ ส่วนคดีในส่วนของนางสาววัลย์ลดาและ นางสาวดารัตน์ พันตำรวจตรีเขมรินทร์ถอนคำร้องทุกข์ เมื่อพันตำรวจตรีเขมรินทร์ชำระค่าเช่าซื้อตั้งแต่ งวดที่ ๓ ให้แก่นางสาววัลย์ลดาเป็นต้นไป และเงินจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ที่พนักงานอัยการเรียกให้ ผู้ถูกร้องคืนหรือใช้ราคาก็เป็นเงินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญาของผู้ถูกร้องที่ต้องคืนให้ พันตำรวจตรีเขมรินทร์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๓ น่าจะไม่รวมถึง

ค่าเสียหายในส่วนที่ขาดอายุความและที่พันตำรวจตรีเขมรินทร์ถอนคำร้องทุกข์ไปแล้ว ยิ่งไปกว่านั้นหากพันตำรวจตรีเขมรินทร์เห็นว่าผู้ถูกร้องต้องรับผิดชอบหรือใช้ราคาทรัพย์สินมากกว่าที่ศาลแขวงปทุมวันมีคำพิพากษา พันตำรวจตรีเขมรินทร์ก็ยังสามารถไปดำเนินการฟ้องในทางแพ่งเป็นอีกคดีได้ หากได้เป็นพิรุศถึงขนาดที่จะรับฟังว่าพันตำรวจตรีเขมรินทร์ไม่ได้เป็นผู้เสียหายในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ของศาลแขวงปทุมวันแต่อย่างใดไม่ ทั้งการที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าพันตำรวจตรีเขมรินทร์ไม่ได้เป็นผู้เสียหายในคดีดังกล่าว แต่ผู้ถูกร้องและพยานจำไม่ได้ว่าใครเป็นผู้เสียหายก็เป็นการกล่าวอ้างลอย ๆ เพื่อปฏิเสธโดยง่ายจึงขาดน้ำหนักในการรับฟัง นอกจากนี้ยังได้ความจากคำชี้แจงของพันตำรวจตรีเขมรินทร์ที่ให้ไว้ต่อประธานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ สภาผู้แทนราษฎร และศาลรัฐธรรมนูญว่า ในวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ พันตำรวจตรีเขมรินทร์ได้เดินทางไปศาลแขวงปทุมวันเพื่อเปิดความเป็นพยานในการพิจารณาคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ พันตำรวจตรีเขมรินทร์เห็นผู้ถูกร้องสวมใส่ชุดนักโทษและถูกล่ามโซ่ตรวนที่ขามีเจ้าพนักงานราชทัณฑ์ควบคุมตัวเข้ามายังห้องพิจารณา พันตำรวจตรีเขมรินทร์ทราบว่าผู้ถูกร้องถูกจับกุมตัวดำเนินคดีที่สถานีตำรวจนครบาลลุมพินีซึ่งศาลได้มีคำพิพากษาคดีนั้น และถูกคุมขังอยู่ที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ซึ่งตามหนังสือของศาลแขวงพระนครใต้ ที่ ศย ๓๐๑.๑๐๔ (E)/๓๙๖ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๔ มีใจความว่า คดีอาญาที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๓๘ ของศาลแขวงพระนครใต้ที่ผู้ถูกร้องเป็นจำเลยรวม ๔ คดี คดีที่ ๑ คดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๙๑/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๘๒๘/๒๕๓๘ ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๓๘ ว่า จำเลยมีความผิดตามฟ้อง รับสารภาพลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๕ เดือน คดีที่ ๒ คดีอาญาหมายเลขดำที่ ๔๙๑/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๓๐๘/๒๕๓๘ ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๓๘ ว่า จำเลยมีความผิดตามฟ้อง รับสารภาพลดโทษให้กึ่งหนึ่ง จำเลยที่ ๑ ปรับ ๖๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๒ (ผู้ถูกร้อง) จำคุก ๕ เดือน และให้รับโทษต่อจากคดีหมายเลขแดงที่ ๘๒๘/๒๕๓๘ สำหรับจำเลยที่ ๑ หากไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ คดีที่ ๓ คดีอาญาหมายเลขดำที่ ๔๙๔/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๐๓๕/๒๕๓๘ ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๓๘ ว่า จำเลยที่ ๒ (ผู้ถูกร้อง) มีความผิดตามฟ้อง รับสารภาพลดโทษให้กึ่งหนึ่ง จำคุก ๑ เดือน ให้รับโทษต่อจากคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๒๘/๒๕๓๘ ปรับจำเลยที่ ๑ เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท ไม่ชำระค่าปรับยึดทรัพย์จำเลยที่ ๑ ออกขายทอดตลาดเพื่อชำระค่าปรับ และคดีที่ ๔ คดีอาญาหมายเลขดำที่ ๑๔๙๖/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๙๘๒/๒๕๓๘ ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๓๘ ว่า จำเลยมีความผิดตามฟ้อง รับสารภาพ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง จำคุก

๑ เดือน ให้นับโทษต่อจากคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๒๐๓๕/๒๕๓๘ ซึ่งเมื่อคำนวณโทษจำคุกของผู้ถูกร้องทั้ง ๔ คดีนั้นแล้ว ในวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๓๘ ซึ่งเป็นวันที่พนักงานอัยการยื่นฟ้องผู้ถูกร้องเป็นจำเลยต่อศาลแขวงปทุมวันเป็นคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ และวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ ซึ่งเป็นวันที่ศาลแขวงปทุมวันมีคำพิพากษาในคดีนั้นเป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ผู้ถูกร้องยังต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาของศาลแขวงพระนครใต้ดังกล่าวอันสอดคล้องกับหนังสือของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๓๘ ซึ่งได้ความว่า ในวันดังกล่าวผู้ถูกร้องถูกคุมขังอยู่ที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครตามหมายขังระหว่างไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาคดีหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ ของศาลแขวงปทุมวัน (คดีพิพาทนี้) และหมายจำคุกคดีถึงที่สุดของศาลแขวงพระนครใต้ตามคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๔๙๑/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๓๐๘/๒๕๓๘ ดังนั้น ในวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๓๘ ซึ่งศาลแขวงปทุมวันรับคำฟ้องคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ ไว้พิจารณาและในวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ ซึ่งเป็นวันที่ศาลแขวงปทุมวันพิจารณาคดีดังกล่าว ผู้ถูกร้องต้องขังอยู่ที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ซึ่งการที่ผู้ถูกร้องต้องถูกควบคุมไปนอกเรือนจำเช่นไปศาล ผู้ถูกร้องต้องแต่งเครื่องแต่งกายตามแบบที่กรมราชทัณฑ์กำหนด ทั้งตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๙๗ เป็นดุลพินิจของเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ควบคุมที่เห็นเป็นการสมควรจะใช้เครื่องพันธนาการก็ได้ ฉะนั้น ในวันที่ศาลแขวงปทุมวันนัดพิจารณาคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ ในวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ จึงเชื่อได้ว่า พันตำรวจตรีเชมรินทร์ เห็นผู้ถูกร้องใส่ชุดนักโทษล่ามโซ่ตรวนที่ขาเข้ามาในห้องพิจารณาคดี คำชี้แจงของพันตำรวจตรีเชมรินทร์ในเรื่องดังกล่าวจึงรับฟังได้ว่าเป็นความจริง คำชี้แจงของฝ่ายผู้ถูกร้องที่อ้างว่าในการพิจารณาคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ ของศาลแขวงปทุมวันตั้งแต่วันฟ้องคดีจนถึงวันที่มีคำพิพากษาผู้ถูกร้องได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวมาโดยตลอด ไม่ได้ถูกคุมขังในเรือนจำ และในวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ไม่ได้ควบคุมตัวผู้ถูกร้องไปศาลแขวงปทุมวันไม่มีน้ำหนักให้รับฟังว่าเป็นความจริงตามที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้าง คดีจึงฟังได้ว่าวันที่ศาลแขวงปทุมวันมีคำพิพากษาผู้ถูกร้องถูกคุมขังอยู่ที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ของศาลแขวงปทุมวันและถูกคุมขังในคดีของศาลแขวงพระนครใต้อีกด้วย อันทำให้ข้ออ้างของผู้ถูกร้องที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าในระหว่างที่ผู้ถูกร้องได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวในระหว่างอุทธรณ์ ผู้ถูกร้องได้ยอมความโดยชัดใช้เงินตามคำพิพากษาคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ของศาลแขวงปทุมวันให้แก่ผู้เสียหายในคดีนั้นและผู้เสียหายได้ถอนคำร้องทุกข์ภายในระยะเวลาอุทธรณ์ สิทธิภาคีมาฟ้องของพนักงานอัยการระงับไปแล้วนั้นขาดความน่าเชื่อถือ คำชี้แจงของผู้ถูกร้องในส่วนนี้

จึงไม่เป็นความจริง เช่นนี้ ข้ออ้างของผู้ร้องที่ว่าพันตำรวจตรีเขมรินทร์เป็นผู้เสียหายในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ของศาลแขวงปทุมวันและไม่เคยมีการยอมความหรือถอนคำร้องทุกข์ภายในระยะเวลาอุทธรณ์กับผู้ถูกร้องมีน้ำหนักในการรับฟัง ส่วนข้ออ้างตามคำชี้แจงของผู้ถูกร้องว่าคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๐๐๑/๒๕๕๐ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๗๔๘/๒๕๕๐ ของศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๕๐/๒๕๕๐ หมายเลขแดงที่ ๒๒๙/๒๕๕๐ ของศาลจังหวัดแพร่ที่ผู้ถูกร้องเป็นจำเลย ศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และศาลจังหวัดแพร่มีคำพิพากษารอการลงโทษจำคุกโดยอ้างว่าไม่ปรากฏว่าผู้ถูกร้องเคยรับโทษจำคุกมาก่อน ซึ่งหากผู้ถูกร้องต้องคำพิพากษาในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ของศาลแขวงปทุมวันอันถึงที่สุดให้จำคุกแล้วย่อมไม่อาจพิพากษาให้รอการลงโทษผู้ถูกร้องได้นั้น ได้ความว่าหลังจากศาลแขวงปทุมวันมีคำพิพากษาในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ แล้ว ได้มีพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกาศใช้ ผู้ถูกร้องย่อมได้รับการล้างมลทินโทษตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งให้ถือว่าผู้ถูกร้องมิได้เคยถูกลงโทษจำคุกฐานข้อใดในคดีนั้นมาก่อน จึงเข้าเงื่อนไขตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ว่าไม่เคยรับโทษจำคุกมาก่อน ซึ่งศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และศาลจังหวัดแพร่อาจใช้ดุลพินิจรอการลงโทษตามมาตรา ๕๖ นี้ให้แก่ผู้ถูกร้องได้ แต่การได้รับประโยชน์จากการล้างมลทินดังกล่าวไม่มีผลเป็นการลบล้างการกระทำความผิดในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ของศาลแขวงปทุมวันที่ผู้ถูกร้องเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญาได้ นอกจากนี้ ข้ออ้างตามคำชี้แจงของผู้ถูกร้องที่ว่าเอกสารราชการที่ผู้ร้องนำเสนอไม่ปรากฏว่ามีส่วนราชการหรือเจ้าพนักงานผู้จัดทำ หรือผู้ครอบครองรับรองความถูกต้องไม่สามารถนำมารับฟังตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งได้นั้น เมื่อเอกสารดังกล่าวผู้อ้างส่งต่อศาลรัฐธรรมนูญได้รับรองสำเนาความถูกต้องอันถือเป็นการรับรองว่าได้รับหรือคัดถ่ายมาจากผู้จัดทำเอกสารเหล่านั้น ทั้งผู้ถูกร้องไม่ได้อ้างถึงความไม่บริสุทธิ์หรือความไม่ถูกต้องของข้อความในเอกสารนั้นว่าเป็นอย่างไรและที่ถูกต้องเป็นเช่นใด ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจรับฟังเอกสารนี้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๗ และสามารถนำเอกสารดังกล่าวมารับฟังเพื่อค้นหาความจริงว่าเป็นเช่นใดได้ ฉะนั้น ข้อชี้แจงและข้ออ้างของผู้ถูกร้องทุกข้อไม่อาจรับฟังได้

ดังนั้น ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า พันตำรวจตรีเขมรินทร์ หัสศิริ เป็นผู้เสียหายในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ของศาลแขวงปทุมวัน และพันตำรวจตรี

เขมรินทร์ ไม่เคยยอมความกับผู้ถูกร้องหรือถอนคำร้องทุกข์คดีอันเป็นเหตุให้ศาลแขวงปทุมวันได้จำหน่ายคดีเสียจากสารบบความภายในระยะเวลาอุทธรณ์ เช่นนี้ คำพิพากษาดังกล่าวจึงถึงที่สุดไปตามคำพิพากษาของศาลแขวงปทุมวัน ผู้ถูกร้องจึงเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดของศาลแขวงปทุมวันว่า ได้กระทำความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑ ซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา

เมื่อผู้ถูกร้องเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ผู้ถูกร้องจึงเป็นบุคคลมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๑๐) เป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖)

ประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปมีว่า เมื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๑๐) แล้วสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงนับแต่เมื่อใด

เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๐ บัญญัติว่า “สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเริ่มตั้งแต่วันเลือกตั้ง” เมื่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ บัญญัติว่า “สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อ ... (๖) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๘ ...” ประกอบมาตรา ๙๘ บัญญัติว่า “บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ... (๑๐) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำ ... ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ...” บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวเป็นบทบัญญัติว่าด้วยลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อันจะเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นสิ้นสุดลงเมื่อมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าว กล่าวคือ ต้องไม่เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา มิใช่ต้องไม่มีอยู่ในขณะสมัครรับเลือกตั้งเท่านั้น แต่ต้องไม่มีตลอดระยะเวลาที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นมีเหตุใดเหตุหนึ่งตามที่บัญญัติเป็นลักษณะต้องห้ามเมื่อใด ย่อมต้องทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นสิ้นสุดลงทันทีที่มีลักษณะต้องห้ามนั้น จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกร้องมีลักษณะต้องห้ามตั้งแต่วันที่ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ แล้ว แต่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๐ บัญญัติให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเริ่มตั้งแต่วันเลือกตั้ง เช่นนี้ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องจึงสิ้นสุดลงนับแต่วันเลือกตั้ง คือ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ แต่ไม่กระทบต่อกิจการที่ผู้ถูกร้องได้กระทำไปก่อนพ้นจากตำแหน่ง อีกทั้งข้อเท็จจริงที่ว่า ผู้ถูกร้องเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญานี้มีมาตั้งแต่ก่อนวันที่ ผู้ถูกร้องจะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย

เมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง ทำให้มีตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจาก การเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งว่างลงและต้องดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกา เพื่อจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่างลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ วรรคหนึ่ง (๑) ประกอบมาตรา ๑๐๒ จึงให้ถือว่าวันที่ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่างลง คือ วันที่ศาลรัฐธรรมนูญอ่านคำวินิจฉัยให้แก่คู่กรณีฟังโดยชอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๖ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติให้คำวินิจฉัยของศาลมีผลในวันอ่าน คือ วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๑๐) นับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ แต่ไม่กระทบต่อกิจการที่ผู้ถูกร้องได้กระทำการไปก่อนพ้นจากตำแหน่งและให้ถือว่าวันที่ศาลรัฐธรรมนูญอ่านคำวินิจฉัยให้แก่คู่กรณีฟังโดยชอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๖ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติให้คำวินิจฉัยของศาลมีผลในวันอ่าน คือ วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ เป็นวันที่ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจาก การเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งว่างลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ วรรคหนึ่ง (๑) ประกอบมาตรา ๑๐๒

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ